

VERORDENING (EU) Nr. 557/2013 VAN DE COMMISSIE

van 17 juni 2013

tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de Europese statistiek, wat de toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden betreft, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 831/2002

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE

Gezien Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de Europese statistiek ⁽¹⁾, en met name artikel 23,

Gezien het advies van de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bij Verordening (EG) nr. 223/2009 wordt een juridisch kader vastgesteld voor de ontwikkeling, productie en verspreiding van Europese statistieken, met inbegrip van de algemene bepalingen inzake de bescherming van en toegang tot vertrouwelijke gegevens.

(2) De voordelen van de voor Europese statistieken verzamelde gegevens moeten worden geoptimaliseerd, onder andere door onderzoekers een betere toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden te geven.

(3) Veel vragen op het gebied van de economische, sociale, milieu- en politieke wetenschappen kunnen enkel op adequate wijze worden beantwoord als relevante en gedetailleerde gegevens worden gebruikt die diepgaande analyses mogelijk maken. De kwaliteit en de tijdige beschikbaarheid van gedetailleerde gegevens voor onderzoek zijn in dit verband een belangrijk onderdeel van een op wetenschappelijke gegevens gebaseerd inzicht in en bestuur van de maatschappij.

(4) Daarom moet de onderzoekswereld in ruimere mate toegang hebben tot vertrouwelijke gegevens voor de ontwikkeling, productie en verspreiding van Europese statistieken en voor analyses in het belang van de wetenschappelijke vooruitgang, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan het hoge beschermingsniveau dat voor vertrouwelijke statistische gegevens vereist is.

(5) Instanties die tot doel hebben toegang tot gegevens te bieden en te bevorderen in het belang van wetenschappelijk onderzoek op maatschappelijke en beleidsrelevante terreinen, zouden ertoe kunnen bijdragen dat vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden worden vrijgegeven en daardoor de toegankelijkheid van vertrouwelijke gegevens verbeteren.

(6) Voor het beschikbaar stellen van een breder scala van vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden zonder dat de vertrouwelijkheid van de respondenten en statistische eenheden wordt aangetast, moet een risicobeheeraanpak als het meest efficiënt worden beschouwd.

(7) De fysieke en logische bescherming van vertrouwelijke gegevens moet worden gewaarborgd door maatregelen van wetgevende, administratieve, technische en organisatorische aard. Deze maatregelen mogen niet zo ver gaan dat ze de bruikbaarheid van de gegevens voor wetenschappelijk onderzoek beperken.

(8) Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 223/2009 moeten de lidstaten en de Commissie hiertoe passende maatregelen treffen om schending van de statistische geheimhouding te voorkomen en te bestraffen.

(9) Deze verordening garandeert met name de volledige eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven en de bescherming van persoonsgegevens (artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie).

(10) Deze verordening moet van toepassing zijn onverminderd Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens ⁽²⁾ en Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens ⁽³⁾.

(11) Deze verordening moet van toepassing zijn onverminderd Richtlijn 2003/4/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2003 inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie ⁽⁴⁾ en Verordening (EG) nr. 1367/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 6 september 2006 betreffende de toepassing van de bepalingen van het Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden op de communautaire instellingen en organen ⁽⁵⁾.

⁽²⁾ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31.

⁽³⁾ PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 41 van 14.2.2003, blz. 26.

⁽⁵⁾ PB L 264 van 25.9.2006, blz. 13.

⁽¹⁾ PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164.

- (12) Verordening (EG) nr. 831/2002 van de Commissie van 17 mei 2002 tot tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek, met betrekking tot de toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden⁽¹⁾ moet worden ingetrokken.
- (13) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité voor het Europees statistisch systeem (ESS-comité),

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening worden de voorwaarden vastgesteld waarvoor toegang kan worden verleend tot aan de Commissie (Eurostat) toegezonden vertrouwelijke gegevens met het oog op statistische analyses voor wetenschappelijke doeleinden, alsmede de regels voor de samenwerking tussen de Commissie (Eurostat) en de nationale statistische instanties om deze toegang te vergemakkelijken.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- „vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden”: gegevens waaruit de identiteit van de betrokken statistische eenheden alleen indirect is af te leiden, in de vorm van bestanden voor veilig gebruik of bestanden voor wetenschappelijk gebruik;
- „bestanden voor veilig gebruik”: vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden waarop geen verdere methoden voor de controle op de openbaarmaking van statistische gegevens zijn toegepast;
- „bestanden voor wetenschappelijk gebruik”: vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden waarop methoden voor de controle op de openbaarmaking van statistische gegevens zijn toegepast om de kans op identificatie van de statistische eenheid volgens de beste praktijken van het moment tot een gepast niveau te beperken;
- „methoden voor de controle op de openbaarmaking van statistische gegevens”: methoden ter beperking van het risico van openbaarmaking van informatie over statistische eenheden, gewoonlijk gebaseerd op een beperking van de hoeveelheid — of een wijziging van de — vrijgegeven gegevens;
- „toegangsfaciliteiten”: de fysieke of virtuele omgeving en het bijbehorende organisatorisch kader waarin toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden wordt geboden;
- „nationale statistische instanties”: de overeenkomstig Verordening (EG) nr. 223/2009 aangewezen nationale bureaus voor de statistiek en andere nationale instanties die in elke lidstaat voor de ontwikkeling, productie en verspreiding van Europese statistieken verantwoordelijk zijn.

Artikel 3

Algemene beginselen

De Commissie (Eurostat) kan voor de in artikel 1 van Verordening (EG) nr. 223/2009 bedoelde ontwikkeling, productie en verspreiding van Europese statistieken toegang verlenen tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden waarvoor zij beschikt, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- de toegang wordt aangevraagd door een erkende onderzoeksinstituting;
- er is een passend onderzoeksvoorstel ingediend;
- er is aangegeven welke soort vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden is opgevraagd;
- de toegang wordt geboden door de Commissie (Eurostat) of door een andere door de Commissie (Eurostat) erkende toegangsfaciliteit;
- de nationale statistische instantie die de gegevens heeft verstrekt, heeft haar goedkeuring verleend.

Artikel 4

Onderzoeksinstitutingen

- De erkenning van onderzoeksinstitutingen geschiedt op basis van criteria betreffende:
  - het doel van de instelling; dit doel wordt beoordeeld aan de hand van het statuut, de opdracht of een andere bestemmingsverklaring van de instelling; het doel van de instelling omvat een verwijzing naar onderzoek;
  - de goede staat van dienst of gevestigde reputatie van de instelling wat betreft het produceren van kwaliteitsonderzoek en de bekendmaking ervan; de ervaring van de instelling met de uitvoering van onderzoeksprojecten wordt beoordeeld aan de hand van onder andere beschikbare lijsten van publicaties en onderzoeksprojecten waarbij de instelling betrokken was;
  - de interne organisatorische regelingen voor onderzoek; de onderzoeksinstituting is een op onderzoek gerichte afzonderlijke organisatie met rechtspersoonlijkheid of een onderzoeksafdeling binnen een organisatie; zij moet onafhankelijk zijn, autonoom wetenschappelijke conclusies kunnen formuleren en losstaan van de beleidsgebieden van de instantie waartoe zij behoort;
  - de maatregelen die zijn getroffen om de gegevens te beveiligen; de onderzoeksinstituting voldoet aan de technische en infrastructurele vereisten om de beveiliging van gegevens te waarborgen.
- Een aangewezen vertegenwoordiger van de onderzoeksinstituting ondertekent een vertrouwelijkheidsverbintenis die alle onderzoekers van de instelling omvat die tot de vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden toegang zullen hebben en waarin de toegangsvoorwaarden, de verplichtingen van de onderzoekers, de maatregelen om de geheimhouding van statistische gegevens te respecteren en de sancties in geval van niet-naleving van deze verplichtingen zijn uiteengezet.

⁽¹⁾ PB L 133 van 18.5.2002, blz. 7.

3. In samenwerking met het ESS-comité stelt de Commissie (Eurostat) richtsnoeren voor de beoordeling van onderzoeksinstellingen op, met inbegrip van de in artikel 4, lid 2, bedoelde vertrouwelijkheidsverbintenis. Wanneer daarvoor goede redenen zijn, werkt de Commissie (Eurostat) de richtsnoeren volgens een door het ESS-comité goedgekeurde procedure bij.

4. De verslagen over de beoordeling van onderzoeksinstellingen worden aan de nationale statistische instanties beschikbaar gesteld.

5. De Commissie (Eurostat) houdt een bijgewerkte lijst van erkende onderzoeksinstellingen bij en publiceert deze op haar website.

6. De Commissie (Eurostat) voert regelmatig nieuwe beoordelingen van de op de lijst opgenomen onderzoeksinstellingen uit.

Artikel 5

Onderzoeksvoorstel

1. Het onderzoeksvoorstel bevat de nodige bijzonderheden over:

- a) het rechtmatige doel van het onderzoek;
- b) de redenen waarom dit doel niet kan worden bereikt door niet-vertrouwelijke gegevens te gebruiken;
- c) de instelling die om toegang verzoekt;
- d) de individuele onderzoekers die toegang tot de gegevens zullen hebben;
- e) de te gebruiken toegangsfaciliteiten;
- f) de gegevensreeksen waartoe toegang moet worden verkregen en de methoden om deze te analyseren;
- g) de verwachte resultaten van het onderzoek die zullen worden gepubliceerd of anderszins zullen worden verspreid.

2. Het onderzoeksvoorstel gaat vergezeld van individuele vertrouwelijkheidsverklaringen, die door de onderzoekers die toegang tot de gegevens zullen hebben, zijn ondertekend.

3. In samenwerking met het ESS-comité stelt de Commissie (Eurostat) richtsnoeren voor de beoordeling van onderzoeksvorstellen op. Wanneer daarvoor goede redenen zijn, werkt de Commissie (Eurostat) de richtsnoeren volgens een door het ESS-comité goedgekeurde procedure bij.

4. De verslagen over de beoordeling van onderzoeksvorstellen worden aan de nationale statistische instanties die de desbetreffende vertrouwelijke gegevens aan de Commissie (Eurostat) hebben verstrekt, beschikbaar gesteld.

Artikel 6

Standpunt van de nationale statistische instanties

1. Voordat toegang wordt verleend, wordt de nationale statistische instantie die de desbetreffende vertrouwelijke gegevens heeft verstrekt, verzocht elk onderzoeksvoorstel goed te keuren. De nationale statistische instantie dient binnen vier weken na de datum waarop zij het desbetreffende verslag over de beoordeling van het onderzoeksvoorstel heeft ontvangen, zijn standpunt bij Eurostat in.

2. Voor zover mogelijk, komen de nationale statistische instanties die de desbetreffende vertrouwelijke gegevens hebben

verstrek en de Commissie (Eurostat) overeen de raadplegingsprocedure te vereenvoudigen en de tijdigheid ervan te verbeteren.

Artikel 7

Vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden

1. Toegang tot bestanden voor veilig gebruik kan worden verleend, op voorwaarde dat de resultaten van het onderzoek niet worden vrijgegeven zonder voorafgaande controle om te garanderen dat zij geen vertrouwelijke gegevens bevatten. Toegang tot bestanden voor veilig gebruik kan enkel worden verleend binnen toegangsfaciliteiten van de Commissie (Eurostat) of binnen andere toegangsfaciliteiten die door de Commissie (Eurostat) voor het verlenen van toegang tot bestanden voor veilig gebruik zijn erkend.

2. Toegang tot bestanden voor wetenschappelijk gebruik kan worden verleend, op voorwaarde dat er binnen de onderzoeksinstelling die om toegang verzoekt passende waarborgen worden geboden. De Commissie (Eurostat) publiceert informatie over de vereiste waarborgen.

3. In samenwerking met de nationale statistische instanties stelt de Commissie (Eurostat) gegevensreeksen voor gebruik in onderzoek op, die op de verschillende soorten vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden gericht zijn. Bij de opstelling van een gegevensreeks voor gebruik in onderzoek houden de Commissie (Eurostat) en de nationale statistische instanties rekening met het risico en de gevolgen van een onwettige openbaarmaking van vertrouwelijke gegevens.

Artikel 8

Toegangsfaciliteiten

1. Toegang tot vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden kan worden verleend via door de Commissie (Eurostat) erkende toegangsfaciliteiten.

2. De toegangsfaciliteiten bevinden zich binnen de nationale statistische instanties. Bij wijze van uitzondering kunnen zij zich ook buiten de nationale statistische instanties bevinden, mits de nationale statistische instanties die de desbetreffende gegevens hebben verstrekt, daarvoor vooraf uitdrukkelijk toestemming hebben verleend.

3. De erkenning van toegangsfaciliteiten is gebaseerd op criteria met betrekking tot het doel van de toegangsfaciliteit, de organisatiestructuur ervan en de normen voor gegevensbeveiliging en gegevensbeheer.

4. In samenwerking met het ESS-comité stelt de Commissie (Eurostat) richtsnoeren voor de beoordeling van toegangsfaciliteiten op. Wanneer daarvoor goede redenen zijn, werkt de Commissie (Eurostat) de richtsnoeren volgens een door het ESS-comité goedgekeurde procedure bij.

5. De verslagen over de beoordeling van toegangsfaciliteiten worden aan de nationale statistische instanties beschikbaar gesteld. De verslagen bevatten een aanbeveling over het soort

vertrouwelijke gegevens waartoe door de toegangsfaciliteit toegang kan worden verleend. De Commissie (Eurostat) raadpleegt het ESS-comité alvorens een besluit over de erkenning van een toegangsfaciliteit te nemen.

6. De aangewezen vertegenwoordiger van de toegangsfaciliteit of van de organisatie waar de toegangsfaciliteit is ondergebracht en de Commissie (Eurostat) ondertekenen een contract waarin de verplichtingen van de toegangsfaciliteit met betrekking tot de bescherming van vertrouwelijke gegevens en de organisatorische maatregelen zijn vastgelegd. De Commissie (Eurostat) wordt regelmatig op de hoogte gebracht van de door de toegangsfaciliteiten uitgevoerde activiteiten.

7. De Commissie (Eurostat) houdt de lijst van erkende toegangsfaciliteiten bij en publiceert deze op haar website.

Artikel 9

Organisatorische aangelegenheden

1. De Commissie (Eurostat) brengt het ESS-comité regelmatig op de hoogte van de administratieve, technische en organisatorische maatregelen die zijn genomen om de fysieke en logische bescherming van vertrouwelijke gegevens te waarborgen en om het risico van onwettige openbaarmaking of van gebruik voor andere doeleinden dan die waarvoor toegang is verleend, te controleren en te voorkomen.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 17 juni 2013.

2. De Commissie (Eurostat) publiceert op haar website:

- a) richtsnoeren voor de beoordeling van onderzoeksinstellingen, onderzoeksvoorstellen en toegangsfaciliteiten;
- b) de lijst van erkende onderzoeksinstellingen;
- c) de lijst van erkende toegangsfaciliteiten;
- d) de lijst van gegevensreeksen voor gebruik in onderzoek met relevante documenten en de beschikbare toegangswijzen.

Artikel 10

Intrekking

Verordening (EG) nr. 831/2002 wordt ingetrokken.

Verwijzingen naar de ingetrokken verordening gelden als verwijzingen naar deze verordening.

Artikel 11

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Voor de Commissie

De voorzitter

José Manuel BARROSO